

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФІЇ, ІСТОРІЇ ТА ТУРИЗМУ

КАФЕДРА ГЕОГРАФІЇ І ТУРИЗМУ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 16. ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ У ВИВЧЕННІ ГЕОГРАФІЇ

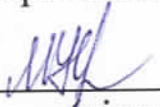
Освітньої програми:	Середня освіта (Географія)
Рівня вищої освіти:	другого (магістерського)
за спеціальністю:	014.07 Середня освіта (Географія)
галузі знань:	01 Освіта/Педагогіка

Рівне – 2023

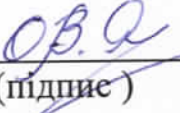
Робоча програма навчальної дисципліни «Дослідницька діяльність у вивченні географії» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти, за освітньою програмою «Середня освіта (Географія)» зі спеціальності «014.07 Середня освіта (Географія)» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Розробник: кандидат географічних наук, доцент
Яроменко Оксана Володимирівна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри географії і туризму
Протокол №1 від «29» серпня 2023 року

Завідувач кафедри доц. Миронець Н.Р.
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Середня освіта (Географія)»

Гарант доц. Яроменко О.В.
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією факультету географії, історії та туризму

Протокол №1 від «29» серпня 2023 року

Голова доц. Пагута Т.І.
(підпис)

© Яроменко О.В., 2023

© ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука, 2023

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Обов’язковий компонент освітньої програми	
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 014.07 Середня освіта (Географія)	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	12 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	12 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		60 год.	72 год.
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Дослідницька діяльність у вивченні географії» схвалена відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта (Географія)» підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка

Мета: освітнього компонента спрямована на формування готовності майбутніх фахівців з географії щодо організації дослідницької діяльності здобувачів, оволодіння методиками дослідницької діяльності у процесі викладання географії.

Головними завданнями є:

- висвітлити теоретико-методологічні засади дослідницької діяльності;
- розкрити основні форми дослідницької роботи у закладах освіти, особливості формування дослідницької компетентності під час навчання географії;
- назвати актуальні напрямки дослідження сучасної географічної науки;
- розкрити методи географічних досліджень та методи їх застосування;
- ознайомитися з методиками дослідницької діяльності у процесі викладання географії;
- ознайомити майбутніх фахівців з особливостями організації науково-дослідницької роботи з географії.

Під час лекційних, практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Дослідницька діяльність у вивченні географії» здобувачі вищої освіти, майбутні фахівці, набувають таких **загальних (ЗК), фахових (спеціальних) (ФК) та предметних компетентностей (ПК):**

ЗК-5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-7. Здатність здійснювати науково-педагогічні дослідження, прогнозувати та презентувати їх результати.

ФК-8. Здатність формувати в здобувачів освіти культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.

ПК-3. Здатність здійснювати самостійно та організовувати дослідницьку діяльність здобувачів освіти з використанням сучасних методів і технологій, прикладних географічних досліджень природних і суспільних явищ та процесів, адаптованих під конкретні умови освітньої діяльності, узагальнювати отримані результати, презентувати їх.

ПК8. Здатність до проведення дослідницько-пошукової діяльності з географії на рівні регіону та організації краєзнавчо-туристської роботи.

По завершенні вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні володіти **результатами навчання (РН)** та **програмними результатами навчання (ПРН):**

РН6. Визначає і характеризує основні принципи, закони та методики науково-педагогічних досліджень; описує апарат науково-педагогічного

дослідження, демонструє навички презентації результатів науково-педагогічного дослідження.

ПРН3. Знає та застосовує поняттєво-концептуальний апарат географії, теоретичні й емпіричні досягнення психології, педагогіки та методики навчання географії, що дозволяє пов'язувати й порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії та освітнього процесу з географії, організовувати дослідницьку роботу.

ПРН4. Обґрунтовує вибір сучасних методів і технологій прикладних географічних досліджень, профільного навчання географії, позанавчальної роботи зі здобувачами освіти, володіє методикою географічних досліджень, необхідних для організації практичних занять з географії та позашкільної роботи, демонструє вміння організовувати дослідницьку роботу здобувачів освіти.

ПРН8. Організовує краєзнавчо-туристську роботу з урахуванням природного та історико-культурного потенціалу, аналізує проблеми регіону для реалізації дослідницької діяльності з географії.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1

Тема 1. Теоретико-методологічні засади дослідницької діяльності. Дослідницька діяльність у працях учених. Мета та завдання дослідницького навчання. Теоретичні методи дослідження. Прикладні (експериментальні) методи досліджень. Дослідження як елемент творчої діяльності.

Література: [основна: 2,3,5,7; допоміжна: 3,7,8]

Тема 2. Основні форми дослідницької роботи у закладах освіти.

Формування дослідницької компетентності під час навчання географії. Уроки-дослідження в системі навчального процесу. Основні форми дослідницької роботи у закладах фахової передвищої та вищої освіти: елементи досліджень при виконанні практичних (лабораторних) робіт дослідницького типу, індивідуальної роботи; елементи науково-дослідницького типу при виконанні кваліфікаційних та курсових робіт (проектів). Робота в наукових гуртках.

Література: [основна: 1,3,5-7; допоміжна: 1,2,3,9]

Тема 3. «Точки росту» та актуальні напрямки дослідження сучасної географічної науки. Чинники виникнення «точок росту» сучасної географії. Процеси екологізації, інформатизації, гуманізації, соціологізації географічних досліджень та інтеграційні процеси між науками.

Література: [основна: 4,8; допоміжна: 10,11,12]

Тема 4. Методи географічних досліджень та приклади їх застосування. Поняття про методи географічних досліджень. Картографічний метод досліджень. Геоінформаційні методи. Географічні

Інтернет-ресурси та технологія пошуку інформації у мережі. Літературний, описовий та статистичний методи дослідження.

Література: [основна: 2, 3, 4, 8, 9; допоміжна: 10, 13]

Тема 5. Методика дослідницької діяльності у процесі викладання географії. Алгоритм дослідження. Дослідження історії географії та історико-географічні дослідження. Методики досліджень у фізичній географії та ландшафтознавстві. Суспільно-географічні дослідження. Топонімічні дослідження.

Література: [основна: 4, 8, 9; допоміжна: 7, 8, 14]

Тема 6. Організація науково-дослідницької роботи з географії у Малій академії наук учнівської молоді. Мала Академія наук учнівської молоді та її роль у формуванні географічного світогляду гуртківців. Етапи реалізації науково-дослідної роботи. Підготовчий етап географічних досліджень. Експедиційний (польовий) період, збирання наукової інформації. Камеральний період - обробка зібраних матеріалів. Оформлення науково-дослідницької роботи з географії. Підготовка та захист постеру.

Література: [основна: 1, 4, 8, 10; допоміжна: 1, 12-14]

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	13
Змістовий модуль 1.										
Тема 1. Теоретико-методологічні засади дослідницької діяльності.	14	2	2		10	16	2	2		12
Тема 2. Основні форми дослідницької роботи у закладах освіти.	14	2	2		10	14		2		12
Тема 3. «Точки росту» та актуальні напрямки дослідження сучасної географічної науки	14	2	2		10	16	2	2		12
Тема 4. Методи географічних	16	2	4		10	14		2		12

досліджень та приклади їх застосування										
Тема 5. Методика дослідницької діяльності у процесі викладання географії	16	2	4		10	14		2		12
Тема 6. Організація науково-дослідницької роботи з географії у Малій академії наук учнівської молоді	16	2	4		10	16	2	2		12
Разом	90	12	18		60	90	6	12		72

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість год. денна/заочна
1	Теоретико–методологічні засади дослідницької діяльності	2/2
2	Основні форми дослідницької роботи у закладах освіти	2/2
3	«Точки росту» та актуальні напрямки дослідження сучасної географічної науки	2/2
4	Методи географічних досліджень та приклади їх застосування	4/2
5	Методика дослідницької діяльності у процесі викладання географії	4/2
6	Організація науково-дослідницької роботи з географії у Малій академії наук учнівської молоді	4/2
	Разом	18/12

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість год. денна/заочна
1	Теоретико–методологічні засади дослідницької діяльності	10/12
2	Основні форми дослідницької роботи у закладах освіти	10/12
3	«Точки росту» та актуальні напрямки дослідження сучасної географічної науки	10/12
4	Методи географічних досліджень та приклади їх застосування	10/12
5	Методика дослідницької діяльності у процесі	10/12

	викладання географії	
6	Організація науково-дослідницької роботи з географії у Малій академії наук учнівської молоді	10/12
	Разом	60/72

7. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для опрацювання тем дисципліни	Форми контролю	Література	К-сть балів
Тема 1. Теоретико–методологічні засади дослідницької діяльності	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань. Вивчення основних визначень і термінів	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	[<i>основна: 2,3,5,7; допоміжна: 3,7,8]</i>	10
Тема 2. Основні форми дослідницької роботи у закладах освіти	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень. Представлення презентації	[<i>основна: 1,3,5-7; допоміжна: 1,2,3,9]</i>	10
Тема 3. «Точки росту» та актуальні напрямки дослідження сучасної географічної науки	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	[<i>основна: 4,8; допоміжна: 10,11,12]</i>	10
Тема 4. Методи географічних досліджень та приклади їх застосування	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень. Представлення презентації	[<i>основна: 2,3,4,8,9; допоміжна: 10,13]</i>	10
Тема 5. Методика дослідницької	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань	Здача виконаних практичних завдань з	[<i>основна: 4,8,9; допоміжна: 7,8,14]</i>	10

діяльності у процесі викладання географії	самостійної роботи Виконання практичних завдань	захистом теоретичних положень. Представлення презентації		
Тема 6. Організація науково-дослідницької роботи з географії у Малій академії наук учнівської молоді	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	[основна: 1, 4, 8, 10; допоміжна: 1, 12-14]	10

8. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни «Дослідницька діяльність у вивченні географії» застосовуються такі методи навчання:

- словесний, пояснювально-ілюстративний метод із використанням мультимедійних презентацій під час викладу лекційного матеріалу;
- практичний метод (практичні заняття у їх різноманітних формах (бесіда з елементами дискусії, ситуативний підхід, бесіда за «круглим столом», «питання-відповідь») відбуваються з використанням проблемно-пошукового та евристичного методів навчання);
- відеометод у поєднанні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

9. Методи контролю

Поточний контроль реалізується у формі:

- опитування, захисту, виступів на семінарських та практичних заняттях, експрес-контролю тощо, під час проведення практичних та семінарських занять, участі у ділових іграх і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи;
- перевірка результатів: презентація виконання самостійної роботи (в т.ч. індивідуальних завдань), контролю засвоєння навчального матеріалу, завдань запланованих на самостійне опрацювання тощо;
- тестовий контроль;
- підсумковий контроль. Складання заліку.

10. Питання гарантованого рівня знань здобувачів вищої освіти:

1. Теоретико-методологічні засади дослідницької діяльності.
2. Дослідницька діяльність у працях учених.
3. Мета та завдання дослідницького навчання.
4. Теоретичні методи дослідження.
5. Прикладні (експериментальні) методи досліджень.
6. Дослідження як елемент творчої діяльності.
7. Основні форми дослідницької роботи.
8. Формування дослідницької компетентності під час навчання географії.
9. Уроки-дослідження в системі навчального процесу.
10. Основні форми дослідницької роботи у закладах фахової передвищої та вищої освіти.
11. Елементи досліджень при виконанні практичних (лабораторних) робіт дослідницького типу.
12. Елементи досліджень при виконанні індивідуальної роботи.
13. Елементи науково-дослідницького типу при виконанні кваліфікаційних та курсових робіт (проектів).
14. Робота в наукових гуртках.
15. «Точки росту» та актуальні напрямки дослідження сучасної географічної науки.
16. Чинники виникнення «точок росту» сучасної географії.
17. Процеси екологізації в географії.
18. Процеси інформатизації в географії.
19. Процеси гуманізації в географії.
20. Процеси соціологізації географічних досліджень.
21. Методи географічних досліджень та приклади їх застосування.
22. Поняття про методи географічних досліджень.
23. Картографічний метод досліджень.
24. Геоінформаційні методи.
25. Географічні Інтернет-ресурси та технологія пошуку інформації у мережі. Літературний та описовий методи дослідження в географії.
26. Статистичний методи дослідження.
27. Методика дослідницької діяльності у процесі викладання географії.
28. Алгоритм дослідження.
29. Дослідження історії географії та історико-географічні дослідження.
30. Методики досліджень у фізичній географії та ландшафтознавстві.
31. Суспільно-географічні дослідження.
32. Топонімічні дослідження.
33. Організація науково-дослідницької роботи з географії у Малій академії наук учнівської молоді.
34. Мала Академія наук учнівської молоді та її роль у формуванні географічного світогляду гуртківців.

35. Етапи реалізації науково-дослідної роботи.
36. Підготовчий етап географічних досліджень.
37. Експедиційний (польовий) період, збирання наукової інформації.
38. Камеральний період - обробка зібраних матеріалів.
39. Оформлення науково-дослідницької роботи з географії.
40. Підготовка та захист постеру.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування, самостійна робота						Підсумковий контроль (залік)	Сума
Змістовий модуль 1							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	100
10	10	10	10	10	10		

T1, T2 ... T6 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національної шкалою
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	зараховано
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабке їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна	

		кількість яких є суттєвими	
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	не зараховано
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	

12. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Дослідницька діяльність у вивченні географії» включає:

1. Навчальні посібники.
2. Опорний конспект лекцій по всіх темах курсу, у тому числі завдання для практичних робіт і самостійного вивчення в електронному вигляді (навчальна платформа Moodle).
3. Пакети тестових завдань для підсумкового контролю (навчальна платформа Moodle).

4. Учнівські науково-дослідницькі роботи з географії: методологія та методика. Навчально-методичний посібник. В.О. Мартинюк, А.С. Романів, О.Я. Романів, В.П. Селецький, О.В. Ярошенко. Рівне. 2014. 228 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1jfZ9_gHFVLR03B8sC_C-IuVDoJvj_EcG/view

13. Рекомендована література

Основна

1. Барчук М.П., Ярошенко О.В. Організація дослідницької діяльності учнів при вивченні географії. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку регіонів*: матеріали II міжнар. наук.- практ. конф. (Рівне, 23 червня 2023 року). МЕНУ ім. акад. С. Дем'янчука. Рівне. МЕНУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2023.

2. Булава Л.М. Дослідницький метод навчання фізичній географії. Впровадження сучасних технологій навчання географії у шкільній, вищій та післядипломній освіті: Матеріали Всеукраїнського науково-практичного семінару. Полтава: ПОІППО, 2006. С. 57–61.
3. Галалюк Н. Дослідницькі методи на уроках географії. *Краєзнавство. Географія. Туризм*. 2007. №5. С. 6–7.
4. Методологічні основи географічних наукових досліджень учнів Малої академії наук України : Навчально-методичний посібник. [А. Романів, О. Романів, О. Ярошенко; відп. за вип. О. Лісовий, С. Лихота]. К. 2016. 72 с.
5. Мороз П. В. Дослідницька діяльність учнів в процесі навчання: методичний посібник. К.: Педагогічна думка, 2012. 128 с.
6. Падун О.Н. Методика навчання і виховання навчально-дослідна діяльність як засіб формування дослідницьких умінь учнів. *Психолого-педагогічні науки*. 2012. № 1.
7. Самойленко В.М., Топузов О.М. Вішнікіна Л.П., Надтока О.Ф., Діброва О.І. Дидактика географії : Монографія. К.: Педагогічна думка, 2014. 586 с.
8. Учнівські науково-дослідницькі роботи з географії: методологія та методика. Навчально-методичний посібник. В.О. Мартинюк, А.С. Романів, О.Я. Романів, В.П. Селецький, О.В. Ярошенко. Рівне. 2014. 228 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1jfZ9_gHFVLR03B8sC_C-IuVDoJvj_EcG/view
9. Чернов Б. Методологічна основа географії: методи дослідження в фізичній географії. URL: http://inb.dnsgb.com.ua/2012-3/12_chernov.pdf.
10. Методичні рекомендації щодо виконання та постерного захисту науково-дослідницьких робіт з географії учнів-членів Малої академії наук. Упорядник: О. В. Ярошенко, Рівне, 2021. 25 с.

Допоміжна

1. Бугрій О. В. Проектна діяльність на уроках географії. URL: <https://journal.kdpu.edu.ua/ped/article/download/6622/6084/10331>
2. Вішнікіна Л. П. Компетентнісне навчання географії в основній школі : монографія. Полтава : ТОВ «АСМІ», 2017. 407 с.
3. Дичківська І.М. Іноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник. К.: Академвидав, 2015. 304 с.
4. Довгань Г. Д. Учнівські географічні проекти. З історії розвитку проектної діяльності. *Географія*. 2017. № 5–6 (321–322). С. 75–79.
5. Довгань Г.Д. Інтерактивні технології на уроках географії. Харків: Основа, 2005. 126 с.
6. Жемеров О.О. Сучасні технології навчання географії України: Метод. посіб. для студ.-географів ВНЗ / О.О. Жемеров, В.М. Блазун. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2014. 32 с.
7. Загальна методика навчання географії : підручник [з грифом МОНМС України] / О.М. Топузов, В.М. Самойленко, Л.П. Вішнікіна. К. : ДНВП «Картографія», 2012. 512 с.

8. Назаренко Т.Г. Методика навчання географії України в загальноосвітніх навчальних закладах (особливості навчання). Х.: ВГ «Основа», 2016. 112 с.

9. Освітні технології навчання: Навч.-метод. посіб. / За ред. О. М. Пехоти. К.: Видавництво А.С.К., 2003. 255 с.

10. Скорик О. П. Практичні поради викладачу щодо реалізації проблемного навчання. *Географія*. 2016. № 21–22 (313–314). С. 6–10.

11. Шевельова О. В., Корнус О.Г. Активізація пізнавальної діяльності школярів шляхом впровадження елементів інноваційних технологій на уроках географії та в позакласній роботі. Наукові записки СумДПУ імені А. С. Макаренка. *Географічні науки* : збірник наукових праць. Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка; Українське географічне товариство; редкол.: Б. М. Нешатаєв (гол. ред.), А. О. Корнус, С. І. Сюткин та ін. Суми, 2017. Вип. 8. С. 187–191.

12. Яроменко О. В., Шкіринець В. М. Інновації у методичній підготовці майбутніх учителів-географів. *Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ*: збірник наукових праць. Рівне : ПВНЗ МEGУ ім. акад. С. Дем'янчука. 2019. № 1 (21). С. 174–181.

13. Яроменко О., Чекан М. Застосування інформаційних технологій на уроках географії в умовах дистанційного навчання. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку регіонів*: матеріали II міжнар. наук.- практ. конф. (Рівне, 23 червня 2023 року) / МEGУ ім. акад. С. Дем'янчука. Рівне. МEGУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2023.

14. Яроменко О.В., Ільницька Т.М. Метод проектів у процесі навчання географії. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку регіонів*: матеріали II міжнар. наук.-практик. конф. (Рівне, 23 червня 2023 року) / МEGУ ім. акад. С. Дем'янчука. Рівне. МEGУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2023.

14.Інформаційні ресурси

1. Географія для всіх. URL: http://geo-bav.at.ua/load/urok_geografii
2. Додатки і платформи для змішаного та дистанційного навчання: <https://osvitanova.com.ua/posts/4264-dodatky-i-platfomy-dlia-zmishanoho-ta-dystantsiinocho-navchanni>).
3. Електронні навчальні посібники: URL: <http://ukrmap.com.ua/catalog/navchalna-produktsija/elektronni-navchalni-posibniki>
4. Електронні фахові наукові видання Національної наукової бібліотеки України імені В.І.Вернадського. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN
5. Інститут модернізації змісту освіти. URL: <https://imzo.gov.ua>
6. Онлайн-медіа про освіту та виховання дітей в Україні «Освіторія». URL: <https://osvitoria.media/>

7. Освітній проєкт «На урок» <https://naurok.com.ua/project>
8. Студія онлайн-освіти «EdEra». URL: <https://www.ed-era.com/courses>
9. Цифровий простір. Ярошенко О.В. URL: <https://oksana43.netboard.me/9ee3bjc0pmz6f/?link=LaolzQLr-DjR0zRcX-SWZYnJDc>